

سید الشهدا

2006

1

44

ی سید

www.ketab.ir

و خدایی که در این نزدیکی است...

اهدای جنین

نویسنده: طیبه خلقی

طراح جلد: علیرضا اقبالپور

چاپ، صحافی و لیتوگرافی: کانون تبلیغات گرافیک امروز

بشارت: واصف لاهیجی

چاپ اول: ۱۳۹۸

سهمگان: ۵۰۰۰ نسخه

ISBN: 978-600-7360-7-7

قیمت: ۲۰۰ تومان

سرمایه: اخلاقی، دینی

عنوان و نام پدیدآور: اهدای جنین / مؤلف: طیبه خلقی

مشخصات نشر: واصف لاهیجی - ۱۳۹۸

مشخصات ظاهری: ۱۶۰ صفحه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۶۰-۵۷-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: تلقیح مصنوعی انسان -- قوانین و مقررات

موضوع: Artificial Insemination, Human -- Law and legislation

موضوع: تلقیح مصنوعی انسان (فقه)

موضوع: Artificial insemination, Human (Islamic law)

رده بندی کنگره: ۳۶۱۱

رده بندی دیویی: ۳۴۴/۰۴۱۹

شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۴۰۹۶۰

تمام حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به نویسنده کتاب می باشد.

کانون تبلیغات و چاپ گرافیک امروز

۰۹۱۲۱۵۳۲۹۹۰

www.todaygraphic.net

www.ketab.ir

اهدای جنین

فهرست مطالب

- مقدمه ۱۰
- بررسی اهدای جنین از منظر علمی ۱۶
- بررسی اهدای جنین از منظر فقه و حقوق پزشکی ۲۰
- بررسی قوانین اهدای جنین در دیگر کشورها ۲۴
- بررسی قوانین حاکم بر اهدای جنین در ایران ۲۸
- مبانی فقهی و قانونی نحوه ی اهدای جنین به زوجین نابارور ۳۲
- تکالیف و وظایف مراکز مجاز درمان ناباروری ۳۹
- آثار حقوقی انتقال جنین ۴۳

پیوست ۱:

۸۴

پیوست ۲:

۸۵

منابع

۶۰

www.ketab.ir

www.ketab.ir

مقدمه

• مقدمه

علی رغم آنکه سالهاست عمل اهدای جنین به زوجین نابارور در کشور انجام می شود، اما هنوز بسیاری از افراد جامعه از اجرای این عمل، قوانین مرتبط به آن و چگونگی اجرایش آگاه نیستند.

اهدای جنین یکی از روش های درمان ناباروری است که براساس آن اسپرم مرد و تخمک زن گرفته شده و در محیط آزمایشگاه در مجاورت یکدیگر قرار داده می شوند و حداکثر تا چهار روز از زمان لقاح و تقسیمات اولیه جنین به رحم زن متقاضی، منتقل می گردد.

اهدای جنین به عنوان یک شیوه ی درمان ناباروری، زمانی انجام

می شود که زوجین دارای سلول جنسی سالم و مناسب برای تولید مثل نمی باشند، ولی زن قادر به گذراندن موفقیت آمیز دوران بارداری منجر به زایمان می باشد.

اهدای جنین انسان اولین بار در سال ۱۹۸۳ میلادی در آمریکا و در کالیفرنیا انجام شد و تولد نخستین نوزاد به شیوه های مزبور در ایران، در سال ۱۳۶۹م در بیمارستان افشار یزد به وقوع پیوست.

برای درمان و رفع مشکل ناباروری و به نوعی تحکیم بنیان خانواده شیوه های متعددی وجود دارد که اهدای جنین به زوج های نابارور یکی از این شیوه ها به شمار می رود که اگرچه کمی متفاوت تر و غیر معمول تر بوده، ولی امکان بهره مندی زوج های جوان از نعمت فرزند را فراهم نموده است.

با گزارش رسمی تولد اولین نوزاد ناشی از لقاح خارج از رحمی در سال ۱۹۸۷ میلادی آگاهی مردم از روش های جدید درمان ناباروری افزایش یافت. به کارگیری این تکنیک ها امید را برای گروهی از زوج ها، که پیش از آن تصور می کردند هرگز صاحب فرزند نمی شوند، به ارمغان

آورد. از جمله این روش ها اهدای تخمک، اسپرم و جنین است که به عنوان «باروری جایگزین» و یکی از راه های موفقیت آمیز درمان ناباروری مطرح شده است.

اصول باروری جایگزین و شرایط آن در قانون و آیین نامه های مربوطه آمده است. اما آنچه در این میان حائز اهمیت است، اطمینان از سلامت اهداکننده و دریافت کننده و تطابق خصوصیات و ویژگی های ظاهری، خونی، فرهنگی، اجتماعی و دینی است. اولین اقدام در این زمینه آگاهی زوجین از بگونگی دریافت گامت یا جنین اهدایی است تا نگرانی های ناشی از این عمل، خطرات احتمالی، درصد موفقیت، هزینه های مربوطه، مسائل شرعی و قانونی متعاقب آن، محرمانه بودن هویت اهداکننده و دریافت کننده از یکدیگر و سلامت گامت یا جنین، مورد ارزیابی قرار گیرد. این روش های نوین در کنار جنبه های درمانی، ابعاد حقوقی و اخلاقی پیچیده ای دارند که بر اساس شرایط فرهنگی، اجتماعی و اخلاقی هر کشور، نیازمند دقت نظر خاص بوده و باید مورد توجه و بررسی قرار گیرند. از مدت ها پیش مطبوعات

و رسانه های گروهی به بحث در خصوص تحقیقات علمی و نتایج حاصل از چشم انداز مربوط به تولید مثل انسانی و به ویژه روش های نوین درمان ناباروری پرداخته اند، در فراسوی پیشرفت های احتمالی و شناخت روش های جدید تولید مثل، سوالاتی از این قبیل شکل می گیرد که چرا به جنبه های اخلاقی و حقوقی مسئله ای به این مهمی که منافع شهروندان را در بر دارد و نتایج آن بعضاً چشمگیر است، توجه چندانی نمی شود و چرا قوانین و دستورالعمل های مربوط ناقص بوده و نمی توانند پاسخگوی سوالات بیشمار زوجینی باشد که از روش های جدید درمان ناباروری بهره میگیرند؟

با توجه به مباحث مطرح شده زوجینی که قصد دارند از روش های نوین درمان ناباروری از جمله جنین اهدایی بهره ببرند، باید از قوانین مربوطه آگاهی کامل داشته باشند لذا مشاورت با افراد متخصص در این حوزه به ویژه وکلای مجرب تاثیر بسزایی بر روند درمان و آینده ی والدین و فرزندان شان دارد.

در این مقاله سعی شده است وضعیت اهدای جنین از منظر اخلاق

و حقوق و قانون مورد بررسی قرار گرفته و با توضیح و تشریح قوانین مربوطه، گامی مثبت در جهت گسترش دانش و آگاهی حقوقی در جامعه برداشته شود.